

A – Christus Koning – 25/26 november 2023

Ez 34,11-12.15-17 (goede herder); 1 Kor 15,20-26a.28 (Christus koning over de dood); Mt 25,31-46 (laatste oordeel)

Stel dat Hij nu terugkomt

Bij onze Joodse broeders is het gebruikelijk om bij een feestelijke, uitgebreide maaltijd, één stoel aan tafel vrij te houden. Die lege stoel, zo zeggen zij dan, is voor de profeet Eliah, mocht hij nu, vandaag, terugkeren. De profeet Eliah is immers niet gestorven, want hij is op een wagen van vuur, getrokken door paarden van vuur, vanuit de aarde opgevaren naar de hemel, en het volk van Israël leeft sindsdien in de verwachting dat hij terug zal komen. En stel, dat de profeet Eliah vandaag terugkomt op aarde, en bij ons aanbelt, dan is hij welkom, dan staat zijn stoel klaar, en dan kan hij aanschuiven aan tafel.

Onze Joodse medegelovigen wachten nog altijd op Eliah. Wachten duurt altijd lang als je niet weet wanneer iemand gaat komen. En als die persoon dan eindelijk komt, dan is het onverwacht. We hoorden het twee weken geleden, toen het wachten op de Bruidegom wel erg lang duurde, zo lang dat de bruidsmisjes in slaap waren gevallen. “Weest waakzaam”, zei de Bruidegom toen, “want gij kent dag noch uur” (Matteus 25,13). Als de Heer komt is het onverwacht, wanneer wij hem niet verwachten. Eigenlijk zouden wij, net als onze Joodse medebroeders met de profeet Eliah, moeten leven alsof Jezus op ieder moment voor de deur kan staan.

In de Evangelie-lezing van vandaag vertelt Jezus dat de Mensenzoon, op het Einde der Tijden ook terugkomt, als koning. En als koning heeft Hij het recht om te oordelen, maar ook om gratie te verlenen. Van het Laatste Oordeel wordt vandaag een afschrikwekkend tafereel geschilderd. Het heeft dan ook in de loop van de geschiedenis veel kunstenaars geïnspireerd, die er prachtige afbeeldingen van hebben gemaakt. In het stadhuis, hier in Maastricht, hangt ook zo’n mooi schilderij van het Laatste Oordeel, als een vermaning voor het stadsbestuur dat, zoals Jezus vandaag in het Evangelie zegt, in het beleid de armen moeten ondersteunen, de hongerigen voeden, de dorstigen te drinken moeten geven, de vreemdelingen moet opnemen, de zieken bezoeken, de gevangenen begeleiden. Sociale voorzieningen.

Deze afbeelding hangt ondertussen al een paar eeuwen in het stadhuis van Maastricht, en is nog altijd actueel. Deze dagen is het een knipoogje naar alle volksvertegenwoordigers die woensdag in de Tweede Kamer zijn gekozen, die in hun verkiezingsprogramma’s de mooiste beloften hebben gedaan, maar die straks geoordeeld zullen worden, precies op al de zaken die Jezus vandaag noemt. Om in eigentijdse termen te zeggen wat Jezus vandaag aangeeft: hoe lang nog moeten kinderen naar school gaan zonder ontbijt, wat komt er terecht van het bestrijden van armoede, de prijsstijgingen, de vluchtelingenproblematiek, de betaalbaarheid van de zorg, huisvesting voor iedereen, een schoner leefmilieu, de kwaliteit van het onderwijs.

Maar wat geldt voor politici, dat geldt ook voor ieder van ons, op ons kleine niveau. Straks zitten we samen aan tafel. En dan wordt er aangebeld. En dan staat daar Eliah. Of Jezus. Of iemand anders. Doet er niet toe, zelfde verhaal. Hij heeft honger - kan hij aanschuiven aan tafel? Hij heeft dorst - krijgt hij wat ingeschonken? Hij heeft geen onderdak - wordt er een bed voor hem gedekt? Hij heeft maar een tee-shirt aan - hebben we een dikke wollen trui voor hem? Hij voelt zich ziek - halen wij er een arts bij? Hij heeft, zoals alle profeten, gevangens gezeten - hebben wij hem eens een keer opgezocht?

Wat Jezus ons vandaag in de Evangelielezing voorhoudt, zijn natuurlijk maar beelden, thema’s, enkele concrete onderwerpen. Maar we kunnen ze gemakkelijk samenvatten, en wel

in één zin: wat doen wij voor onze medemens? Want dat is het mooie van de Evangelielezing van vandaag, dat is waarop wij uiteindelijk geoordeeld worden. Ja, waarop worden wij uiteindelijk geoordeeld? Niet op rijkdom, of intelligentie, talent, voorkomen, activiteit, maar op één enkele, heel eenvoudige vraag: wat heb je voor medemens gedaan? Alles wat je voor de kleinsten van mijn broeders hebt gedaan, heb je voor Mij gedaan. Want die medemens voor wie je een plaats aan tafel hebt vrijgehouden, dat was Eliah. Die medemens, waar je iets goeds voor gedaan hebt, dat was ook Jezus.

Laten we hopen dat, als Eliah terugkomt, er een stoel voor hem is vrijgehouden aan tafel. En laten we hopen dat, als Jezus terugkomt, dat Hij niet weer opnieuw die ongeruste vraag moet stellen: "Als de Mensenzoon komt, vindt Hij dan geloof op aarde?" (Lucas 18,8). Nee, laten we hopen dat Hij dan, zoals vandaag, de mensheid niet in tweeën hoeft te verdelen, in goeden en slechten, maar dat er alleen maar goede mensen blijken te zijn.

Kortom, het is aan ons, ons allen, ieder van ons, om ervoor te zorgen dat wij bij het Laatste Oordeel aan de goede kant komen te staan, en verder vooral hopen, en eraan werken, dat straks niemand aan de verkeerde kant hoeft te staan. Wat zou dat mooi zijn.